

Sygn. akt IV P 29/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Mikołowie IV Wydział Pracy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Witkowska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Arkadiusz Żyła

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2022 r.

sprawy z powództwa A. H.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

o wydanie świadectwa pracy, o diety i ryczałty za nocleg w związku z podróżami służbowymi

1. umarza postępowanie w części dotyczącej wydania świadectwa pracy ;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 74 900,00 zł (siedemdziesiąt cztery tysiące dziewięćset złotych 00/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11 marca 2020 roku;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 922, 00 zł (pięć tysięcy dziewięćset dwadzieścia dwa złote 00/100) tytułem kosztów postępowania;
4. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3 571,26 zł (trzy tysiące pięćset siedemdziesiąt jeden złotych 26/100) tytułem kosztów sądowych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa;
5. wyrokowi w punkcie 2 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 2 000,00 zł (dwa tysiące złotych 00/100).

Sygn. akt. P 29/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 czerwca 2020r., po rozszerzeniu i zmodyfikowaniu powództwa pismem z dnia 18 listopada 2021r. powód domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 74 900 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 11 marca 2020r. tytułem diet i ryczałtów za noclegi w związku z odbytymi podróżami służbowymi w okresie od 1 września 2017r. do 29.02.2020r., w ramach łączącego strony stosunku pracy. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż pozwany nie rozliczył w sposób prawidłowy podróży służbowych, jakie powód odbywał w latach 2017r. – 2020r. na terenie Europy. Powód podniósł, iż kwoty przekazywane na rachunek powoda przelewem nie pokrywały w całości należności z tytułu diet i ryczałtów za nocleg, które powód odbywał w kabinie samochodu. Podniósł, iż wszelkie należności były wypłacane przelewami.

W odpowiedzi na pozew i kolejnych pismach pozwana domagała się oddalenia powództwa. Zaprzeczyła, aby pozwana była zobowiązana płacić powodowi stawkę 50 Eur tytułem diety za dobę podróży służbowej. Podniosła, iż pozwana, w ramach uprawnienia ustawowego wynikającego z art. 77 5 §3 i 4 k.p., uregulowała w odmienny od wynikającego z

Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. sposób ustalania stawki ujednolicając ją do kwoty 120 zł za dobę podróży służbowej za granicą kraju i 30 zł za dobę podróży krajowej.

Co do ryczałtów za noclegi, pozwana wskazała, iż również w regulacjach wewnątrzzakładowych od dnia 1 stycznia 2018r. wprowadziła stawki za noclegi, które zgodnie z Regulaminem wynosiły 20 Eur, a następnie – od 01.07.2018r. – 10 Eur.

Podniosła, iż wszystkie należności zostały wypłacone powodowi gotówką i przelewami, z uwzględnieniem regulacji wewnątrzzakładowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 kwietnia 2016r. powód zawarł z pozwaną (wówczas pod firmą (...) Sp. z o. o.) umowę o pracę na czas określony do dnia 31.12.2018r. na stanowisku kierowcy w pełnym wymiarze czasu pracy. Ustalono wynagrodzenie oraz wskazano, iż system czasu podlega regulacji Regulaminu Pracy. Powód potwierdził, że zapoznał się z Regulaminem Pracy. Kolejnymi aneksami do umowy o pracę strony podwyższyły wynagrodzenie powoda, zmieniły nazwę pracodawcy na (...) M. Sp. zo. o.

W dniu 21 stycznia 2019r. strony zawarły umowę o pracę na czas nieokreślony. Strony ustaliły wynagrodzenie, a system czasu pracy poddany został Regulaminowi Pracy.

W dniu 29 lutego 2020r. strony podpisały porozumienie o rozwiązaniu umowy o pracę z dniem 29 lutego 2020r.

(dowód: umowy zgromadzone w aktach osobowych powoda oraz k. 17 – 19).

Pracownicy pozwanej K. P. i R. K. otrzymywali stawkę 50 Eur za dobę podróży służbowej z tytułu diet. (dowód: zeznania świadków K. P. – k. 235, R. K. – k. 235 – 236).

Należności powoda z tytułu diet za okres od 1 września 2017r. do 29.02.2020r. wyniosły, zgodnie ze stawkami wynikającymi z Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.01.2013r., kwotę 109 074,62 zł. Należności za ryczałty za ww okres, według stawek z Rozporządzenia, wyniosły 74 102,07 zł. W ww okresie wypłacono powodowi z tytułu odbytych podróży kwotę 104 900,51 zł przelewami na rachunek bankowy. Różnica między wpłaconymi a należnymi kwotami wynosiła 78 276,18 zł.

(dowód: opinia biegłego sądowego J. G. – k. 303 – 305, polecenia przelewów – k. 165 – 175).

Zeznania świadków i przesłuchanie stron nie przyczyniły się do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy. Świadkowie – pracownicy pozwanej zeznali, że obowiązywały dwa Regulaminy: Regulamin Pracy i Regulamin Wynagradzania i były wywieszane na tablicy w biurze. Twierdzili, że zapoznawali się z regulaminami, zmianami regulaminu, co potwierdzali podpisem. Jednocześnie zgodnie twierdzili, że obowiązywała ich stawka 50Eur z tytułu diety. Stawki ryczałtowej za nocleg nie pamiętali. Zważywszy na treść złożonego do akt Regulaminu pracy i wynagradzania wraz z aneksami – k. 138 i nast.) zauważyć należy, iż jego treść nie mogła kształtować stosunku pracy świadków, gdyż Regulamin pracy i wynagradzania nie przewiduje stawki 50 Eur tytułem diety. Ponadto świadkowie zeznali o istnieniu dwóch regulaminów. Tymczasem pozwany przedstawił jeden dokument podpisany przez Prezesa Zarządu. Przesłuchany za pozwaną K. W. przedstawił wersję zasad panujących w Spółce, zgodnie z przyjętą linią obrony. Przedstawił wewnątrzzakładowy stan prawny, który nie obowiązywał w stosunku pomiędzy stronami.

Powód nie został zapoznany z dokumentem o tytule Regulamin pracy i wynagrodzenia jak na k. 138 i następne. Nie został również zapoznany z aneksami do w Regulaminu. W treści obu zawartych umów o pracę powód potwierdził, że zapoznał się wyłącznie z Regulaminem Pracy i czas pracy został określony tymże Regulaminem. Nie było w mowie w umowie o Regulaminie wynagradzania. Pozwany nie wykazał, aby powód był zaznajomiony z rzekomo obowiązującym Regulaminem jak na k. 138 i następne. Pozwany nie wykazał, aby Regulamin pracy i wynagradzania i tej treści był podany do publicznej wiadomości w zakładzie pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

W pierwszej kolejności należało ustalić sporną kwestię treści stosunku pracy łączącego strony w części dotyczącej stawek do rozliczenia podróży służbowych.

Umowa o pracę jest podstawowym źródłem odczytywania treści praw i obowiązków stron. W umowach o pracę zawartych między stronami nie uregulowano stawek należnych z tytułu diet i ryczałtów za noclegi. Zgodnie z art. 77⁵k.p. powodowi w związku z odbywanymi podróżami służbowymi przysługiwały co do zasady należności w postaci diet oraz ryczałtów za noclegi. Ponieważ ich wysokość nie została określona ani w umowie o pracę, ani w obowiązujących w pozwanej Spółce - regulaminie wynagradzania czy w postanowieniach układu zbiorowego pracy, w stosunku pracy powoda obowiązywały stawki wynikające z Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

Regulamin wynagradzania złożony przez pozwaną na kartach 138 i nast. wraz ze zmianami, nie wprowadził zmian do stosunku pracy nawiązanego między stronami.

Nie obowiązywał u pozwanej ani w dniu zawarcia pierwszej jak i drugiej umowy.

Zgodnie z pierwotną umową o pracę powód zapoznany został wyłącznie z Regulaminem Pracy. Nie odwołano się do dokumenty o nazwie Regulamin pracy i wynagradzania. Nie wskazano, że należności z tytułu delegacji służbowych są rozliczane zgodnie z Regulaminem wynagradzania. Wskazano jedynie, iż czas pracy poddany jest regulacji Regulaminu pracy. Wysokość stawek diet i ryczałtów za nocleg, zgodnie z umową z dnia 05.04.2016r. jak i z dnia 01.01.2019r. określało Rozporządzenie z dnia 29 stycznia 2013r. Uregulowane w Regulaminie na k. 138 stawki diet i ryczałtów są niższe niż te które wynikają z Rozporządzenia. Wobec powyższego, aby wprowadzić zmiany mniej korzystne dla pracownika w stosunku do obowiązujących w dniu zawarcia umów, a dotyczące obniżonych stawek, należało wypowiedzieć warunki pracy w indywidualnej umowie z powodem, zgodnie z art. 241¹³ §2 k.p. Ponieważ pozwany nie wykazał, aby do takiego wypowiedzenia doszło, uznać należało, iż Regulamin o treści jak na k.138 nie kształtował treści stosunku pracy powoda.

Regulamin wynagradzania jest aktem jednostronnym pracodawcy. Sposób zapoznawania pracowników z tym aktem, zwłaszcza w części, w jakiej jego postanowienia odbiegają od na niekorzyść od przepisów prawa pracy powinien wykluczyć jakąkolwiek wątpliwość co do jego treści i mocy obowiązującej. Skoro Regulamin wynagradzania – jako akt jednostronny ma być częścią składową umowy o pracę powoływanej do życia mocą czynności dwustronnej, powinien być objęty wolą stron współpracy na określonych warunkach. Tymczasem w obu umowach strony nie odwołały się do Regulaminu pracy i wynagradzania o treści jak na k. 138. Znamienne jest również i to, że żaden z pracowników przesłuchanych jako świadkowie nie potwierdzili treści Regulaminu a wysokość ich diet obiegała od wysokości wskazanej w załączonym przez pozwaną dokumencie. Wysokość diet, o których wspominali świadkowi i powód odpowiadają natomiast stawkom z Rozporządzenia, Diety za dobę podróży w Hiszpanii, Francji wynosi 50 Eur., w Austrii – 52Eur, Niderlandach – 49 Eur, Niemczech – 49 Eur. Diety te były zatem wypłacane według Rozporządzenia, a to wobec braku szczególnej regulacji wewnątrzzakładowej.

Kolejną sporną kwestią była wysokość spełnionego świadczenia z tytułu diet i ryczałtów za noclegi. Raporty kasowe przedstawione przez pozwaną, wykazujące przekazanie powodowi gotówką kwoty łącznie 46875,35 zł stanowią wyłącznie jednostronne oświadczenie pozwanej. Wobec zaprzeczenia ze strony wierzyciela oraz braku innych dowodów, nie mogą zatem stanowić potwierdzenia wypłaty kwot wskazanych w nich. Wypłaty były dokonywane przelewami na rachunek, pozwany nie wyjaśnił, z jakiego powodu rozliczać miałyby się z pracownikami częściowo gotówką bez pokwitowań. Przelew bankowy na wskazany rachunek jest pewnym, niepodważalnym dowodem spełnienia świadczenia, nie wymaga potwierdzenia od beneficjenta. Przekazanie gotówki wymaga odebrania

pokwitowania od wierzyciela, zgodnie z art. 462 k.c. w zw. z art. 300k.p. Dłużnik może odmówić spełnienia świadczenia, jeżeli wierzyciel odmawia pokwitowania. (art.463 k.c.) Pozwany jest profesjonalistą i łączyły go z powodem wyłącznie stosunki służbowe. Nie było zatem żadnych powodów uzasadniających nieformalny obieg gotówką wynoszącą ok. 47 000 zł.

Dla rozliczeń Sąd przyjął zatem wyłącznie dokumentację bankową, potwierdzoną przez obie strony. Poza sporem bowiem pozostawały kwoty wypłacone według przelewów bankowych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w oparciu o art. 77⁵ k.p. i Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej uwzględnił, w granicach żądania należność w całości. O odsetkach orzeczono na mocy art. 481 k.c. Delegacje należało rozliczyć co najmniej przed dniem 19 marca 2020r., a to wobec rozwiązania stosunku pracy w dniu 29 lutego 2020r.

Ponieważ powód cofnął skutecznie pozew w części dotyczącej żądania wydania świadectwa pracy, na mocy art. 355 k.p.c. Sąd umorzył postępowanie.

Zgodnie z art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i §9 ust. 1 pkt 2 i §2 pkt 5 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015r. Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5922 zł, na którą złożyła się opłata od pozwu - 3 222 zł i wynagrodzenie pełnomocnika zgodnie z wartością przedmiotu sporu – 2700 zł.

Na mocy art. 113 ust. 1 Ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i art. 98 k.p.c. i art. 130³ §2 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3571, 26 zł tytułem wydatków poniesionych na opinię biegłego sądowego, poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa oraz część opłaty sądowej od rozszerzonego w toku procesu powództwa.

Na mocy art. 477² §1 k.p. Sąd nadał wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności do wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.